

GDE-1127-28

Seat No. _____

First Year B. A. (Sem. II) Examination

April / May - 2017

Gujarati : CE - 201

(1) પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : (કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીનાં ઉત્તમ કાવ્યો)
(Old Course)

(2) પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : 'આજ અંધાર ખુશબોભર્યો લાગતો'
(પ્રહલાદ પારેખના કાવ્યો : સં. વિનોદ જોશી) (New Course)

Time : 3 Hours]

[Marks : 70

(1) પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : (કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીનાં ઉત્તમ કાવ્યો)
(Old Course)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ 'ગીત' અને 'સોનેટ' સાહિત્ય સ્વરૂપનો પરિચયાત્મક ખ્યાલ આપો. ૧૪

અથવા

૧ કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીના સાહિત્યસર્જનનો પરિચય કરાવો. ૧૪

૨ કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીના ઉત્તમ કાવ્યોને આધારે શ્રીધરાણીની કવિ તરીકેની સિદ્ધિઓ વર્ણવો. ૧૪

અથવા

૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક કાવ્યનો આસ્વાદ કરાવો. ૧૪

(૧) 'હાથ રસનો હાથી'

(૨) 'આઠમું દિલ્હી'

(૩) 'પતંગિયું ને ચંબેલી'

૩ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

૧૪

- (૧) શ્રીધરાણીના બાળકાવ્યો.
- (૨) શ્રીધરાણીના કાવ્યોમાં પ્રકૃતિપ્રેમ.
- (૩) શ્રીધરાણીના કાવ્યોમાં પ્રણયનિરૂપણ.
- (૪) શ્રીધરાણીના કાવ્યોની ભાષા.

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

૧૪

- (૧) 'ભરતી' કાવ્યનું શીર્ષક
- (૨) 'કાઠિયાવાડ' કાવ્યમાં પ્રકૃતિનિરૂપણ
- (૩) 'સપૂત' કાવ્યમાં પ્રસંગનિરૂપણ
- (૪) 'કાંતિનાદ' કાવ્યનો ધ્વનિ.

૫ નીચેના કોઈ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો :

૧૪

- (૧) શ્રીધરાણીએ ક્યા-ક્યા સ્થળેથી શિક્ષણ પ્રાપ્ત કર્યું છે ?
- (૨) 'મીણાબત્તી' કાવ્યમાં કવિ કેવી કલ્પના કરે છે ?
- (૩) શ્રીધરાણીના નાટકોનાં નામ જણાવો.
- (૪) શ્રીધરાણીના કાવ્યસર્જનના ત્રણ તબક્કાઓ જણાવો.
- (૫) સ્વામી રામદાસ ખેડૂતને શી સજા ફરમાવે છે ?
- (૬) શ્રીધરાણીનું કયું કાવ્ય તમને ગમ્યું ? શા માટે ?
- (૭) 'કૂકડાનું ગીત' માં કૂકડાનો કયો મંત્ર કવિએ રજૂ કર્યો છે.
- (૮) કૃષ્ણલાલ શ્રીધરાણીનો મરણોત્તર કાવ્યસંગ્રહ કયો છે ?
- (૯) સોનેટના કેટલા પ્રકાર છે ? તેના નામ જણાવો.
- (૧૦) 'કાન્ત'નું પૂરું નામ લખો.
- (૧૧) શુકના પલકારાને કવિ ક્યા-ક્યા ક્રિયાપદોથી વર્ણવે છે ?
- (૧૨) કવિ જવાન ડોસલો કોને કહે છે ? શા માટે ?

(2) પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : 'આજ અંધાર ખુશબોભર્યો લાગતો'
(પ્રહલાદ પારેખના કાવ્યો : સં. વિનોદ જોશી) (New Course)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના 'ગીત' સ્વરૂપનો ખ્યાલ આપો. ૧૪
અથવા
- ૧ પ્રહલાદ પારેખના સાહિત્યિક ઘડતર પરિબળોની ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૨ 'આજ અંધાર ખુશબોભર્યો લાગતો' નિયત કાવ્યસંગ્રહને આધારે ૧૪
પ્રહલાદ પારેખની કવિ તરીકેની વિશેષતાઓ વર્ણવો.
અથવા
- ૨ 'આજ અંધાર ખુશબોભર્યો લાગતો' નિયત કાવ્યસંગ્રહને આધારે ૧૪
પ્રહલાદ પારેખની પ્રણય કવિતાનું મૂલ્યાંકન કરો.
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈ એક કાવ્યનો આસ્વાદ કરાવો. ૧૪
(૧) 'છેલ્લી પૂજા'
(૨) 'આજ'
(૩) 'બનાવટી ફૂલોને'
- ૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪
(૧) પ્રહલાદ પારેખની કવિતામાં વિષય વૈવિધ્ય.
(૨) 'અમે અંધારું શણગાર્યું'-માં પ્રકૃતિ નિરૂપણ.
(૩) પ્રહલાદ પારેખની સોનેટ રચનાઓ.
(૪) પ્રહલાદ પારેખની ગીતરચનાઓ.

- (૧) પ્રહ્લાદ પારેખે ક્યા-ક્યા સ્થળેથી શિક્ષણ પ્રાપ્ત કર્યું ?
- (૨) પ્રહ્લાદ પારેખે ક્યા સમયગાળામાં આંદોલનમાં ભાગ લીધો હતો ?
- (૩) પ્રહ્લાદ પારેખનું અવસાન ક્યા વર્ષે થયું ?
- (૪) પ્રહ્લાદ પારેખની કઈ કવિતા તમને ગમી ? શા માટે ?
- (૫) પ્રહ્લાદ પારેખના કાવ્ય સંગ્રહનાં નામ જણાવો.
- (૬) 'સજી શણગાર બેસે, જાણે નવવધૂ, ધરતી આ'-પંક્તિમાં કયો અલંકાર છે ?
- (૭) પ્રહ્લાદ પારેખે લખેલા ખંડકાવ્યોનાં નામ જણાવો.
- (૮) 'આપણે ભરોસે' કાવ્ય દ્વારા કવિ શું કહેવા માંગે છે ?
- (૯) 'એકલું' કાવ્યમાં કાવ્યનાયકનો વિષાદ જણાવો.
- (૧૦) 'આવી, તી એક તારી વાદળી' કવિતાનો મર્મ આલેખો.
- (૧૧) ખંડકાવ્ય એટલે શું ?
- (૧૨) ગઝલનાં કોઈ બે લક્ષણો જણાવો.